

Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging

KNNV afdeling Delfland
Postbus 133
2600 AC DELFT
afdelingDelfland@knnv.nl
www.knnv.nl/afdelingDelfland
twitter: KNNVafdDelfland
facebook: KNNV-afdeling-Delfland

**KNNV Nieuws 593,
29 juli 2018**

De KNNV afdeling Delfland staat voor een natuurlijke leefomgeving waarin mens en natuur samen een plek vinden.

En is actief in de gemeenten Delft, Lansingerland, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp en Westland, en de gebieden Sion, Wilhelminapark, Elsenerbos (Rijswijk) en Ypenburg (Den Haag)

VOORUITBLIK

Verklaring van de symbolen

*:een ledenbijeenkomst, niet-leden zijn van harte welkom om een keer deel te nemen aan een ledenactiviteit om die te ervaren!

Meld je aan via afdelingDelfland@knnv.nl. Als het * teken ontbreekt, is de bijeenkomst openbaar en is aanmelding vooraf niet nodig.

W: afdelingswinkel is aanwezig; door hier te kopen steun je onze afdeling

G: Voor de gezelligheid

L: Voor mensen die willen bijleren

E: Voor de experts

H: Handen uit de mouwen

Het volgende nummer van KNNV Nieuws komt op 12 augustus uit.

Een onderdeel van NATUURPUNT DELFLAND en NATUURPUNT WESTLAND

Doe je ook mee?

Elk jaar kent een groot thema. Dit jaar bescherm de natuur in je eigen omgeving.

Soort van de maand juli: **snorzweefvlieg**

Lees de toelichting.

Als je dus een snorzweefvlieg ziet meld dit via

afdelingdelfland@knnv.nl

of via

[KLIK HIER](#)

Zie voor de achtergrondinformatie over de snorzweefvlieg, [KLIK HIER](#)

Tuinvlindertelling

Tel een kwartier de vlinders die je in je tuin ziet. Dit jaar is de tuinvlindertelling, vanwege die tiende keer, extra feestelijk en extra lang, een TuinvlinderTelTiendaagse.

Veel mensen genieten van vlinders in de tuin. Maar waarom zou je ze tellen? Door vlinders te tellen, kun je meten hoe het met de natuur in je omgeving gaat. En die cijfers zijn belangrijk, want dagvlinders reageren snel op het milieu en de klimaatverandering. Met de tuinvlindertelling probeert De Vlinderstichting, samen met iedereen die van vlinders houdt, zoveel mogelijk gegevens te verzamelen. Iedereen kan zijn of haar waarnemingen van vlinders in de tuin direct doorgeven via www.vlindermee.nl

Hulp nodig bij het herkennen van vlinders? Download dan de handige vlinderherkenningskaart.

H 31 juli, 19:00 uur, inventarisatie Vissen o.l.v. Frans Herfs, met grote schepnetten vangen we de vissen en na het bepalen van het soort en fotograferen worden ze weer los gelaten. We gaan naar de Groeneweg in Schiedam.

11 augustus, 12 tot 14 uur, Melarium Imkerij geopend, Melariumpad 11, Delft

Er zijn imkers aanwezig om de imkerij te laten zien en vragen te beantwoorden.

H 13 augustus, 19:30 – 21:30 uur, actie Kroos scheppen, verzamelen hoek Koekamp /

Konijnensingel, Delft. Help Tanthof aan schoon en helder water. Voor meer informatie aanmelden:

kroosscheppenintanhof@gmail.com.

Nederlandse hulp voor de zoogdieren in Montenegro

https://www.naturetoday.com/intl/nl/nature-reports/message/?utm_source=newsletter&utm_medium=e-mail&utm_campaign=user-mailing&msg=24512

Tuintips

Geef water zonder het te verspillen.

De al wat oudere bomen en struiken wortelen diep, ook in droge zomers diep genoeg om zonder hulp te overleven.

Wel blijft de groei achter en komt de plant eerder in de winterrust en overleeft zo de droogte.

Gras wortelt ondiep en wordt bij droogte en warmte snel geel maar de wortels en wortelstokken blijven nog een tijd zonder water leven.

Potplanten zijn afhankelijk van begieting, een of meerdere regentonnen zijn dan de bron van water, het mag niet te koud zijn.

Humus uit de compostbak in de bodem houdt water heel lang vast.

Mulch als bodembedekking tussen de planten vermindert de verdamping sterk. Giet als het nodig is een keer per week flink, niet elke dag een beetje. Geef dit jaar geplante bomen en struiken water door het in een kuil rond de plant te gieten, een dijkje is ook een manier om het water te geven waar het nodig is. Als de bodem eenmaal uitgedroogd is, volstaat een regenbuitje niet om alles weer op een normaal peil te brengen, ga dan nog door met gieten.

Sterrenhemel tot en met 12 augustus

04/08, laatste kwartier (20:18 uur).

06/08, de afnemende maan vormt aan de ochtendhemel een rechthoekige driehoek met de ster Aldebaran en het Zevengesternte, beide in het sterrenbeeld Stier. Kijk rond 04:40 uur aan de oostelijke hemel.

07/08, vanmorgen staat Aldebaran, de hoofdster van de Stier, rechtsboven de maan. Bekijk de vrij wijde samenstand rond 04:30 uur aan de oostelijke hemel.

11/08, nieuwe maan (11:58 uur)

12/08, maximum van de Perseïden, de bekendste meteorenzwerm van het jaar. De "vallende sterren" worden veroorzaakt doordat stofjes van komeet Swift-Tuttle in de dampkring van de aarde verdampen en de luchtmoleculen tot gloeien brengen. De meeste meteoren verschijnen in de tweede helft van de nacht. Omdat het net nieuwe maan is geweest, zijn de waarnemingsomstandigheden ideaal.

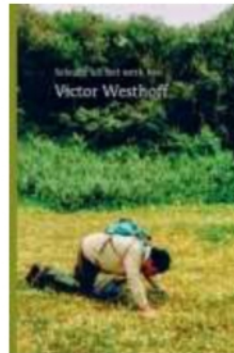
15/08, de reuzenplaneet Jupiter staat de komende dagen opnieuw heel dicht bij de ster Zubenelgenubi in het sterrenbeeld Weegschaal. Kijk rond 22:30 uur laag in het zuidwesten.

KNNV-afdelingswinkel, bij KNNV uitgaven ontvangen leden 10% korting, bestel via afdelingDelfland@knnv.nl

Selectie uit het werk van Victor Westhoff Kleurrijke bloemlezing van artikelen

Prijs: € 29,95

De kennis van en de liefde voor planten hebben Victor Westhoff ertoe gebracht de samenleving van de planten in de natuur te bestuderen en bij te dragen aan het natuurbehoud en het natuurbeheer. Ook de mieren werden op hun voorkomen in bossen onderzocht. In deze bloemlezing van artikelen, die vaak van lezingen afkomstig zijn, komen ook de dichtkunst en de muziek van Mozart aan de orde.

TERUGBLIK

Waarnemingen

Ook waarnemingen zonder foto's blijven welkom.

Wij gaan er vanuit dat je je waarneming zelf meldt via www.knnvdelfland.waarneming.nl

Als je geen account hebt mag je het melden via knnvdelft en zaterdag.

01/07, **eikenpage**, kruidtuin Staelduinsebos
Huub van 't Hart.

07/07, **pauwoogpijlstaart**, op de deurmat van
Annalies.

17/07, jonge **blauwe reiger**, Vlaardingervaart,
Aad van Uffelen.

22/07, **knobbelzwanen**, Maassluis, Bruun vd
Steuijt.

22/07, **plataanschors**, Balistraat, Jos van
Koppen.

22/07, **plataanschors**, Balistraat, Jos van
Koppen.

24/07, **terrasjeskommazweefvlieg**, Karin Flier, Victorylaan Delfgauw.

24/07, 18 **drollen**, Wilhelminapark, ingang Westplantsoen, Margreet Hogeweg.

25/07, **kraamwebspin**, Wezeltuin, Marian.

28/07, **gierzwaluw**, uit het nest gevallen, Yvonne van Rijn.

26/07, drinkende **honingbijen**, Natuurtuin Rijswijk, Anna Kreffer.

26/07, drinkende **honingbijen**, Natuurtuin, Rijswijk, Anna Kreffer.

27-07, gezellig met 7 mensen op he Melarium naar de maansverduistering gekeken. Heeeeeeeel even hebben we een glimp gezien maar al snel zat de bewolking er weer voor. Foto met de maan zag ik op weg naar huis. Toen heb ik daar maar even van genoten ;)

Maansverduistering, Marijke Heijne

Maansverduistering, Marijke Heijne

Jos zijn pad

Twee keer mijn pad gelopen deze week.

Ik dacht vrijdag twee keer de **bloedmaan** te kunnen waarnemen op het Brasserskade viaduct.

Op de heenweg en op de terugweg, maar een opkomend wolkendek bleek de tweede verduistering.

Wel een bijzondere waarneming bij zonsondergang. Rond het nieuwe hotel op de kop van de Brasserskade bij de A13 vloog een groep **spreeuwen** die terwijl ik op het fietspad liep 'keurig op de rand van het dak' waren neergestreken. Naast elkaar en ... een tijdlang vloog er geen een meer op. [zie foto's]

Zondag heb ik eerst de grote afvallende stukken van de **platanen** in de Balistraat gefotografeerd. Dat vallen van stukjes schors

is normaal, een gevolg van de diktegroei en aanvulling van binnenuit. Nu vraag ik me af of er veel meer diktegroei is geweest of

dat door de droogte de boom een beetje kromp, waardoor de schors extra los kwam te zitten en daardoor grotere stukken los

lieten. Balistraat ligt in blok 37-15-25.

Verder heb ik een aantal foto's gemaakt op mijn pad.

In blok 37-15-15

melde, en een mij onbekende plant -tenzij een kleine akkerhoornbloem-, en **varkensgras** opgekomen in een spleet in het asfalt

In blok 30-55-55

heelblaadjes, een berm vol **berenklauw**, en de ingang van een **hol** van ???

Naschrift: KNNV Nieuws: in mei heeft het ontzettend geregend, dus een extra diktegroei is daarvan het gevolg. De **baobabboom** krimpt extreem in de droge tijd. **Waarom de plantaan niet?** Wat je ook regelmatig ziet dat aan de zuidkant het meeste schors is afgevallen.

Varkensgras

Spreeuwen

Berm met gewone berenklaauw

Heelblaadjes

Hol

01/07 **eikenpage** (>40 ex), kruidentuin bezoekerscentrum Staelduinsebos. In de zeer fraaie en vlinderrijke kruidentuin van de Stichting Vrienden van het Staelduinse Bos was het erg warm (ca. 35 gr.) en ondanks windkracht 4/5 erg luw. Ik ben gestopt met tellen bij 40 ex. Circa 10 ex. per zomereik en er staan meer dan 4 zomereiken rond de kruidentuin. De eikenpages vlogen zo'n 10 meter omhoog de eik in en dan weer met een noodgang terug en scheerden over de planten in de kruidentuin. De enige plant waarop ze soms heel even rustten was de vrouwenmantel. Op dat moment kon ik met moeite een foto maken. Gezien het aantal is dit is een belangrijke locatie voor de eikenpage in onze regio. Huub van 't Hart (zie foto). Ben maar gelijk lid geworden van de Stichting. We kregen meteen wat te drinken en ze waren zo vriendelijk. Huub van 't Hart (zie foto).

17/07, fotografeerde ik deze **blauwe reiger** in Midden Delfland langs de Vlaardingervaart. Hij is voor een jonge reiger wel heel groot en donker, komt volgens Ton wel meer voor. Aad van Uffelen. Zie foto.

22/07, Vanmiddag een paar foto's van stukken **plataanschors** in de Balistraat om de hoek gemaakt. Eén foto ter vergelijking op stoeptegels om de grootte in te kunnen schatten. Jos van Koppen. Zie foto's.

22/07. pa en ma **zwaan** en hun kroost, Maassluis, Bruun vdSteuijt, zie foto.

24/07, Ingang Westplantsoen van het Wilhelminapark: Tenminste 18 **hondendrollen** op 1 m²! Waar is de afvalbak voor hondenpoep? Margreet Hogeweg, zie foto.

27/07, **gierzwaluw** uit het nest gevallen, Wat te doen?

De website gierzwaluwbescherming.nl geeft het volgende advies.

Gierzwaluwen kunnen vliegen als ze voldoende gegroeid zijn, ander kunnen ze naar een vogelasiel. Ze moeten 42 gram wegen.

De vleugelpunten moeten 3 cm of meer voorbij de staart steken.

De schachten rond de vleugelveren moeten helemaal verdwenen zijn, dit is goed te zien aan de onderzijde van de vleugels.

Gierzwaluwen kunnen niet vanaf de grond opvliegen, gooi een voldoende gegroeid dier in de lucht en het zal vliegen.

Het gevonden dier was niet voldoende gegroeid en is naar het vogelasiel gebracht, Yvonne van Rijn. (zie foto).

21/05, **roestbruin kalkkussen**, op een houtsnipperhoop bij het Melarium, Marijke Heijne
Dit soort stond nog niet op waarneming.nl, nu wel dus.

G 29 juli, 11:30 – 16:00 uur, Zomerfeest

Het was enorm gezellig, wel begon het met een domper, door persoonlijke omstandigheden kon Frank de workshop Bijen niet leiden. Anna Kreffer, Marian en Kees hebben dat overgenomen. We kregen twee boeken van Frank die we hebben verloot. Het raden van een getal onder de 20 valt nog niet mee.

De picknick was prima verzorgd door Marijke en Paul.

Er stond een flinke wind maar aan de noordkant van het bosje bij het Melarium was het windstil met heel veel bloeiend **harig wilgenroosje** met soorten als: **akkerhommel**, **weidehommel**, **ruigkever**, **blauwooggrasmot**, **bessenbandzweefvlieg**, **waterleliemot**, **schaakbordlieveheersbeestje**, **bont zandoogje**, **zuidelijke boomsprinkhaan**, **zeggendoortje**, **terrasjeskommazweefvlieg**, **honingbij (2ex)**, **blinde bij**, **lantaarntje**, **akkerhommel**, **doodshoofdzweefvlieg**, **dijkviltbraam**, **grote groene sabelsprinkhaan**, **gordelgalwesp** en nog enkele soorten die nog nadere bekeken worden.

De workshop ringslangen bestond uit een korte inleiding over ringslangen, niemand had ooit een ringslang in onze omgeving gezien. Er is daarna flink geharkt en gekruid waardoor twee hopen ontstonden. De vorige hoop is daarin verwerkt. Deze was flink ingeklonken.

Voldaan ging een ieder na afloop weer naar huis met de gedachte dit is zeker voor herhaling vatbaar.

Als je niet langer op de hoogte gehouden wilt worden stuur een email aan:
nieuwsbrief.delfland-request@knnv.nl?subject=unsubscribe
Verstuur een lege email, zonder daar iets aan te veranderen.

TIPS

23/08, stand van zaken rond Rotterdam The Hague Airport

Vanmiddag heeft RTHA het aangekondigde door TNO uitgevoerde onderzoek naar luchtkwaliteit gepubliceerd. Het onderzoeksrapport zelf en onze reactie daarop zijn hier te bekijken:
<https://milieufederatie.nl/nieuws/resultaten-onderzoek-luchtkwaliteit-rtha-stellen-nog-niet-gerust/>

27/07, de zomervakantie draait op volle toeren,

en daarmee zijn ook de protesten tegen 'overtourisme' weer van de partij. Het probleem is niet nieuw, maar blijft wel groeien en heeft al op veel plaatsen een breekpunt bereikt, schrijven onderzoekers Claudio Milano, Joseph Cheer en Marina Novelli.

<https://www.duurzaamnieuws.nl/overtourisme-als-nieuw-wereldprobleem/>

Het is een miraculeus weetje

In 2015 ontdekten onderzoekers aan de Universiteit Utrecht dat je voor elk uur dat je fietst, ongeveer een uur langer leeft. Oftewel: fietsen kost je per saldo helemaal geen tijd.

Autorijden kost daarentegen véél meer tijd dan we denken. Grof gezegd: voor elk uur dat je wil autorijden, moet je een uur werken

Haal de natuur in huis
met een natuurrijke tuin.

Om te genieten van de natuur. Of om haar te bestuderen
en te beschermen. De KNNV maakt je wegwijs in de natuur.

www.knnv.nl/afdelingDelfland

De KNNV is een actieve
natuurvereniging.
Geef onze club draagvlak
met je lidmaatschap.

[INSCHRIJFFORMULIER](#)

Stuur KNNV Nieuws gerust
naar je vrienden, kennissen
en relaties.